

پرسش ۳۱۶: علت مقدم بودن مرد نسبت به زن در آیه، معنای بخشی از مناجات، صحت گفته‌ی «زن تماماً شرّ است»

السؤال / ۳۱۶: السلام عليكم، في قوله تعالى: (وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنثَى) [92]، لماذا قدم القرآن الذكر على الأنثى؟

سؤال ۱: سلام عليكم. در آیه‌ی (و پسر، چون دختر نیست) ([93])، چرا در قرآن مذکر را بر مؤنث مقدم داشته است؟

س ۲: بسم الله الرحمن الرحيم (إلهي ما ألدّ خواطر الإلهام بذكرك على القلوب، وما أحلى المسير إليك بالأوهام في مسالك الغيوب).

السلام عليكم ورحمة الله، أرغب في فهم هذا المقطع من المناجاة، فهل تفضلوا بشرحه؟

ولكم جزيل الشكر.

سؤال ۲: بسم الله الرحمن الرحيم «(خدایا! چه لذت بخش است در دل‌ها خاطرات الهام گرفته از یادت، و چقدر شیرین است پوشش به سوی تو با مرکب اندیشه‌ها در راه‌های غیب)».

السلام عليكم ورحمة الله. مايلم معنای این بخش از مناجات را بدانم. لطف می‌کنید آن را شرح دهید؟
با تشکر فراوان از شما.

س ۳: السلام عليكم ورحمة الله وبركاته، (المرأة شر كلها، وشر ما فيها أنه لا بد منها).

۱- ما مدى صحة هذا الحديث سنداً وامتناً، الوارد عن أمير المؤمنين (ع) كما في (نهج البلاغة) و (غرر الحكم)؟

۲- وإذا صح الحديث، فما معناه وما هي الظروف التاريخية التي قيل فيها؟ لكم جزيل الشكر.

المرسل: خليفة بن أحمد

سؤال ۳: سلام عليكم ورحمة الله وبركاته. «(همه چیز زن شرّ است و بدتر از آن این که از بودنش گریزی نیست)».

۱- این حدیث که از امیر المؤمنین در «نهج البلاغه» و «غرر الحکم» وارد شده، از لحاظ متن و سند تا چه حد صحیح است؟

۲- و اگر حدیث صحیح باشد، معنای آن چیست و در چه شرایط تاریخی گفته شده است؟

با تشکر فراوان از شما.

فرستنده: خلیفه بن احمد

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة
والمهديين وسلم تسليماً.

ج س ۱: قدم الذكر؛ لأنهم كانوا موعودين بذكر وهو عيسى (ع) فلما
جاءت مريم (ع) تفاجؤوا لأنها أنثى، وعلموا أن عيسى من ذريتها،
وجعل الله عيسى (ع) من مريم (ع)، فتحقق ما وعدهم به (فَلَمَّا وَضَعَتْهَا
قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ
وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) [94].

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الائمة و المهديين و
سلم تسليماً.

پاسخ سؤال ۱:

مذکر مقدم شده است زیرا به آنها (تولد) پسری داده شده بود که همان حضرت عیسی (ع) باشد. وقتی مریم (ع) متولد شد آنها حیرت کردند؛ زیرا وی دختر بود. آنها دانستند عیسی (ع) از نسل شان است و خداوند عیسی (ع) را از مریم (ع) قرار داد و به این ترتیب آنچه به ایشان وعده داده شده بود، محقق گشت: (چون فرزند خویش بزاد، گفت: ای پروردگار من، این که زاییده‌ام، دختر است - در حالی که خدا به آنچه زاییده بود داناتر است - و پسر چون دختر نیست. او را مریم نام نهادم. او و فرزندانش را از شیطان رجیم در پناه تو می‌آورم) ([95]).

ج س ۲: (إلهي ما ألدَّ خَوَاطِرَ الْإِلَهَامِ بِذِكْرِكَ عَلَى الْقُلُوبِ، وَمَا أَخْلَى الْمَسِيرَ إِلَيْكَ بِالْأَوْهَامِ فِي مَسَالِكِ الْغُيُوبِ).

بالإخلاص يوفق الإنسان للذكر الحقيقي، وبالذكر يوفق إلى المعرفة، ومن سبل المعرفة الإلهام، ونتيجة الإلهام تتزايد المعرفة والمفروض أن يستمر مع سير الإنسان إلى الله تزايد الإخلاص من الإنسان، وأيضاً التوفيق النازل عليه من الله ومن ثم يزيد الإلهام له من الله والمعرفة عند الإنسان وهكذا حتى يعلم الإنسان أن المعرفة الحقيقية هي عجزه عن معرفة الحقيقة والكنه.

پاسخ سؤال ۲: (خدایا! چه لذت‌بخش است در دل‌ها خاطرات الهام گرفته از یادت، و چقدر شیرین است پویش به سوی تو با مرکب اندیشه‌ها در راه‌های غیب).

با اخلاص، انسان به ذکر حقیقی، توفیق می‌یابد و با ذکر، به معرفت نایل می‌گردد. از جمله راه‌های معرفت، الهام است و دستاورد الهام، بیشتر شدن معرفت است. همراه با سیر الی الله باید اخلاص آدمی نیز افزایش یابد؛ و همچنین توفیقی که از جانب خدا بر او نازل می‌شود افزایش می‌یابد. و به همین جهت الهام از سوی خدا بر او بیشتر

می‌گردد و نیز معرفتِ انسان بیشتر می‌شود. تا اینکه انسان بداند که معرفت حقیقی، عجز و ناتوانی از رسیدن به شناختِ حقیقت و گُنه است.

ج س ۳: غیر صحیح.

أحمد الحسن - ۱۴۳۰ هـ ق

پاسخ سؤال ۳: صحیح نیست.

أحمد الحسن - ۱۴۳۰ هـ ق

[92] - آل عمران: 36.

[93] - آل عمران: 36.

[94] - آل عمران: 36.

[95] - آل عمران: 36.